

elesett öreg embereket csapnak be, sőt mostanában ölnék is meg. Minden bevethető eszközzel egyetérték, mely a lebuktatásukat szolgálja, de ha má' egyszer egy ilyen akciót elszúrnak, illendő azt rögtön utána elismerni, és nem hülyének nézni Schwartz nénit úgysis mint magyar demokráciát.

Elképzelem a jelenetet: csöngetnek Schwartz néninél, aki elkékülő ajakkal nyit ajtót. Ott áll egy hatalmas fiatalember, mosolyogva, hóna alatt egy üveg pezsgővel, és rákezdi az előírt köszöntőt: zöld erdőben jártam, gázpalackot láttam, szolgálunk és védünk, bocsánatot kérünk. Igyon velem egy kortyot, mutter! Schwartz néni már indulna az utcára, most fel van öltözve, bent a fogsora, de a nyomozó csak leinti: tessék velem inni egy kis pezsgőt, nem kell menni sehova.

Édes fiam, én nem ihatok, mert még szedem a gyógyszereket, amit az utcán összeszedett tüdőgyulladás után kaptam. Semmi baj, feleli a nyomozó, csak itt tessék aláírni, hogy a néni megbocsátott.

Schwartz néni dedikál, majd megkönnyebbülten siet vissza a lakásba, hisz ott várja már egy aranyos úr, kész eltartási szerződéssel a lakása fejében, amit csak alá kell írnia.

MADARAK

Pár másodperc türelmüket kérem, rögtön a lényegre térek, csak előbb elmondok egy sztorit, melyet nagynevű külpolitikai újságíró kollégámtól kaptam kölcsön elsejéig.

A hetvenes években egy magyar polgár bement az akkor létezett Szovjetunió budapesti konzulátusára, és kereste azt az elvtársat, akinél panaszkodni lehet. A csinovnyikok gondban voltak, elzavarni nem akarták, és nem tudták kitalálni, ki lehet az illetékes. Emberünk végre eljutott egy magyarul beszélő tisztviselő színe elé, aki először azt hitte, hogy egy megbántott külkereskedő ül előtté, akinek arcvizéből valamelyik szovjet szállodában a gyezsurnájá túl sokat ivott le.

A sértett elmondta, ő azért van itt, mert panaszt szeretne tenni a magyar SZTK ellen. Az SZTK volt az OEP lánykori neve. Elmondta, hogy már valamenyi bizottság előtt bebizonyította orvosi lelettel, hogy csökkent munkaképességű, és mégsem hajlandók leszázalékolni.

Itt jegyzem meg, hogy 30 év után semmi sem változott, ma még az sem kapja meg a bűvös 67 százalékot, aki kézben viszi oda a saját lábát.

A tisztviselő megjegyezte, Ön eltevedt, ez magyar probléma, miért jött vele a szovjet konzulátusra? Az ürge kivágta: mert magyar konzulátus Budapesten nincs.

Nos, ez jutott eszembe, amikor olvastam és láttam a hírt, hogy magyar környezetvédők gyertyafényes demonstrációt rendeztek az olasz nagykövetség előtt, követelve, hogy madárgyilkos vadászait szigorúan büntessék meg.

Véleményem szerint először söpörjön mindenkinek a saját portáján. Ugye, Önök ismerik az alap hírt: több mint 11 ezer védett madár tetemével bukkolt le a magyar határon egy olasz vadász. A kis madarak forgalmi értéke kb. 300 millió forint, viszont a kár, mely faunánkat érte, felmérhetetlen.

Ne értsenek félre, én is föl vagyok háborodva. Annak ellenére, hogy családunkban nincs ornitológus, és mindnyájan irtózunk mindentől, aminek tolla van. Nem él nálunk madár, csak alkalomszerűen: én vagyok az, ha valamely iparost beengedek a lakásba, aki már a küszöbön átvág, pedig nem is tollas a hátam. A vadászathoz is csak annyit értek, hogy tudom, kiről nem írhatok jegyzetet, vagyis ki tartozik a védett madarak közé.

Szerintem mi egy félnormatív társadalomban élünk, ahol a joghézagoktól hemzseggő félnormatív törvényeket mi, polgárok félnormatív módon tartjuk be. Nem kell Einsteinnek lenni ahhoz, hogy

valaki kiszámítsa, hány százalékos hatékonysággal működik a jogkövető magatartás.

Így van ez a vadászati ügyben is. Ugyebár a bér vadász olasznak a földművelésügyi minisztérium kiadja az engedélyt, mellyel be kell jelentkeznie egy vadásztársaságnál, amely kísérőt ad mellé. Mondjuk, Giorgónak nyúlra és fácánra van mandátuma. Útközben elmondja magyar kísérőjének, hogy neki kedvenc csemegéje a pacsirtanyelv-pástétom, és véletlenül a Luigi nevű vendéglős barátjától megrendelése lenne több száz füjre, ezért ő inkább ezeket lőné.

Na már most. Ez mind védett madár, az olasz is tudja, a magyar is, hogy a törvény ezek vadászát tiltja, és pénzbüntetéssel szankcionálja.

Ez az a perc, amikor a magyar kísérőnek azt kéne felelnie: *marcsa, szu Róma*, vagyis meneteljen a digó Rómába, és lődözzön a galambokra, melyek persenként 10 ezerszer csinálnak a Duce szobrára, ne a mi védett madarainkra. Ehelyett az olasz azt mondja: inkább keressél te egy kis valutat, mint államanyu, és már meg is köttetik az üzlet. A mi emberünk megmutatja, merre élnek fűjre, récék, harisok, és már meg is levadássza azokat, és a figyelmes magyar bűnrészes még hűtőházzal rendelkező ismerősének is üzletet szerez, hiszen ilyen nagyszámú tetemet valahol szakszerűen tárolni kell.

Nem mondom, hogy ez a tipikus, és tisztelet a kivételnek. De addig, amíg a törvények nálunk olyanok, amilyenek, ebben nem is lesz változás. Se rendőr, se természetvédelmi őr nem nézheti meg, hogy a legális területen mit lóttek, és nem tarthat vizsgálatot magán-hűtőházban sem. Időnként egy csalódott erdőkerülő ad egy fülest a vámosoknak (ne bagolyra tessenek gondolni, hanem információra), és akkor jön a lebukás.

A helyzet azért is szomorú, mert az ilyen ritka, védett madarak újratelepítése évekre telik, és a ki-lótt állatok még fogyasztásra sem kerülhetnek, hisz bűnfelek csupán.

Itthon kell olyan törvényi környezetet teremteni, ami elrettenti – esetleg súlyos büntönbüntetéssel – mind a külföldi vadászt, mind a hazai cinkosokat. Addig pedig, ami repül, az bármikor áldozat lehet.

Jelenleg sikernek e tárgy körben csak Repülős Gizi elfogása számít, akit 75 évesen el is kapott a magyar rendőrség, mert ő nem védett madár.

ÁRAMSZÜNET

Úttörő becsületszavamra mondom, hogy nem bújtatott reklámot akarok csinálni rádiós jegyzet-im nemrég megjelent második kötetének – és mint tudjuk, az úttörő nem hazudik, csak, ha önméltajozot ír –, de a történet, amit most elmondok, hányatott sorsú dedikálásom kapcsán hullott az ölembé.

Lomtalanítás című zsengém első nyilvános dedikálása október 24-én délután 5 órára volt beterve a Libri Rákóczi úti Könyvpalotájában.

De hát ember tervez, és áram végez. A tárgynapon fölhívott, először délben, a könyvpalota bübajos üzletvezetőnöje, hogy akkor – és ez déli egy órakor volt – áram híján sötétben vannak, és természetesen zárva is, de tartsak ki, mert már bejelentették reggel a hibát mind az Elektromos Műveknek az utcát illetően, mind saját vállalkozó villanyszerelőjüknek, aki az üzleten belüli világosságért felelős.

Még én öntöttem lelket az elkeseredett főnökbe: rá se rántson, én szívesen jövök és dedikálok ötkor gyertyafény mellett is. Magam elé idéztem a csinos személyzet arcképét, és úgy döntöttem,